

[Indenrigsministeren.]

ærede Medlem slet ikke sige; hvis det ærede Medlem gennemregner Tingene, vil han se, at der er to Ting, hvor Prisen har ændret sig i Løbet af det sidste Aar, Ting, som har Betydning for Byggeriet, og hvor det i høj Grad drejer sig om indenrigske Forhold. Jeg tænker her paa Obligationskursernes Stigning og paa Prisfaldet for et Raastof, hvoraf Danmark leverer en betydelig Del, nemlig Træ, hvor vi har det største Prisfald, der er kommet paa noget, idet Engrospristallet er sunket fra November i Fjor 134 til 111 i Aar. Der er andre Ting, der ogsaa er faldet stærkt i Pris, deriblandt Metaller. Jeg vil haabe, at en af de Ting, som i den kommende Tid stadig skal virke begunstigende et større Byggeri, er de lettere Finansieringsvilkaar, som jeg tror paa, hvis ikke voldsomme Besivenheder udefra af den ene eller anden Art skulde gribe ind deroverfor. Men jeg gentager i denne Forbindelse, at det ærede Medlem i Bedømmelsen af Spørgsmaalet Byggeri lægger alt for afgørende Vægt paa, hvor Prisniveauet ligger. Det afgørende for fremtidigt Byggeri er ikke, om Prisniveauet ligger 10 eller 20 pCt. højere eller lavere, men det er, hvor man mener, Prisniveauet i den kommende Tid vil komme til at ligge. Det er dette, der er afgørende for, hvordan de, der arbejder i Bygningsindustrien, disponerer.

Det ærede Medlem spurgte mig, om Problemet kortvarige Laan behandles i det indenrigsministerielle Udvalg. Jeg skal sige, at selve Problemet kortvarige Laan i og for sig ikke diskuteres i dette Øjeblik, men det Problemomraade, hvoraf de kortvarige Laan er en Del, drøftes for Tiden i Udvalget.

Dernæst sagde det ærede Medlem, at jeg havde udtalt, at jeg ikke delte den Mening, der er fremsat i en Resolution, om de „skjulte Kræfter“. Det kan jeg ikke udtale mig om, da jeg ikke er bekendt med, hvad man her tager Sigte paa. Jeg har i Dag sagt, hvad jeg personlig maa mene har været det afgørende i Løbet af de sidste halvandet Aar med Hensyn til Byggeriets Stagnation. Jeg tror ikke, man vil kunne modsige, at det er det afgørende. Om andre Kredse kender specielle Forhold, der skulde virke saboterende paa det ene eller andet Omraade, tør jeg ikke have nogen Mening om paa det nuværende Tidspunkt. At der har været Tider, hvor noget saadant har været Tilfældet, er ganske givet; jeg tænker f. Eks. paa Tiden efter det store Byggekraak i 1908;

det er ganske givet, at bestemte Kræfter i 1912—13 bevidst i Kraft af deres økonomiske Magtmidler holdt Byggeriet tilbage her i København. Men om der forekommer saadanne specielle Forhold i Øjeblikket, kan jeg, som sagt, ikke sige noget om.

Første Næstformand (Vanggaard):

Det ærede Medlem Hr. Elgaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Elgaard: Huslejeniveauet i Danmark ligger jo højt, specielt for de lejlighedssøgende, der har ringe Betalingssevne, og hvis ikke Udgifterne til Fremstilling af Boliger kommer ned paa et lavere Niveau, end vi har i Øjeblikket, alt samlet bedømt, saa vil det ikke være muligt at bygge Lejligheder, tilstrækkeligt hygiejniske o. s. v., til en saadan Husleje, som de Mennesker, der har den mindste Betalingssevne, kan give for dem. Derfor har Spørgsmaalet om at rejse de nødvendige Beboelsesejendomme en direkte Forbindelse med Befolkningens Indtjeningssevne, altsaa Evnen til at afholde Udgifter, ogsaa Udgifter til Tag over Hovedet.

Første Næstformand (Vanggaard):

Det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) har Ordet for en kort Bemærkning.

Hans Hansen (Rørby): Det simple Spørgsmaal, jeg stillede Ministeren angaaende Afskaffelse af Skatten paa disse Nybygninger, har jeg ikke faaet et saa simpelt Svar paa, at jeg kan forstaa det. Hvad er det for et Hensyn til ældre Bygninger, som Ministeren her har talt om, at han vil tage? Hvorfor er det, at Skatten paa Nybygninger ikke kan afskaffes? Er det Skattekommissionen, det Landsting, vi har faaet derovre, der nu for Øjeblikket kan tjene som Paaskud for, at man ikke siger sin Mening her?

Jeg synes, det hele er ganske simpelt: at hvis Bygningsskatten forsvinder, vil man animere Grundejerne til at bygge, og det gælder alle Grundejere. Og det modsatte, for at nævne det: hvis man beholder Grundskylden eller lægger Bygningsbeskatningen over paa Grundskylden og lader Grundskylden være lige høj, enten man bygger eller ej, animerer man ogsaa til det. Saa simpelt synes jeg det hele er, og jeg vil gerne vide, hvad der hindrer Ministeren i at tage det simple Hensyn, som jeg synes man maa tage.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Det maa da være klart for en-